

Joh. van Rijssel sr.
Jacobus Immink
zijnde Mr H.P. v. Hurck absent
leden in den Raad van Rechtspleging
dezer stad en uit hoofde van ziekte
van de veroordeelde eerst uitgesproken
den 17 Juny 1807
Secr. Schmidtman".

Leerzaam voor genealogen ten slotte:
navraag naar geboorte van Maria:
"De Pastor der Roomsche Katholieke Gemeen-
te van Sassenheim aan den W.E.Dlen
gestrengen Heer P.C. Monhemius, Bail-
liuw des Stad Vianen.

Wel Edele Gestrenghe Heer!

Ter voldoeninge van Uw verzoek van 4
dezer heb ik de eer Uwe Gestr. te zen-
den het volgende:

Testimonium ex Libro baptismali
Pareecie Romanocatholica Sassenhe-
miensis ad preces - et in commodum
Tribunalis Oppidi Vianee decerptum.
Ego intrascriptus praetatae Paraeciae
Pastorattestor Mariam van den Akker,
in Pago Voorhout dicto natam, ex legi-
timo conjugio Parentum Wilhelmi van
den Akker et Mariae Adolfs progenitam,
eamdemque Anno Domini millesimo sep-
tingentesimo octagesimo nono (= 1789),
die primo Februarii, ritu catholoco
baptizatam esse. A.Z.J. Heydendaal
S.R. Eccleae C: Presbyter supradic-
taeque Paraeciae Pastor.

En hiermede, zoo ik mij verbeeld, aan
Uwe begeerte voldaan hebbende, neem ik
de vrijheid met verschuldigde hoog-
achting te zijn

Wel Edel Gestr. Heer Uw E.G. onderda-
nige en dienstvaardige dienaar
A.Z.I. Heydendaal
Sassenheim
9 Februarij 1807."

P. Horden.

Noten

- 1 De familienaam Neck komen we in
oude stukken nog al eens tegen. Zo
vinden we als schout van Lakerveld
in een stuk van 1597 vermeld: Gijs-
bert Jans Neck. Tijdens de restau-
ratie van de Lexmondse kerk in 1955
kwam er een grafsteen voor de dag
waarop staat: Willem Cornelissen
Neck, sterft anno 1679. Op een klein
steentje stond nog: Harmen Cornelisz.
Neck, doch jaartal en datum waren
niet meer te lezen.
In een Lexmonds begraafboek, aan-
vangende 1776 staat onder andere:
5 Oct. 1799 Annigje van Nek; 29 Nov.
1779 Adrie van Nek; 29 Nov. 1779
Maagje van Nek; 19 Aug. 1780 een
kind van Arie van Nek; 2 Mei 1781
Maagje de Jong wed. van Nek.
- 2 "Den 18en Decem. 1759 is het boven-
staanden geresolveerden vernieuwt
geworden tot zoo lange wederom noo-
dig zal geoordeelt worden
In kennisse van mij Secretaris
Corns van Tetterode"
- 3 Eén diender was er al.
- 4 Niet op het schavot, omdat ze pas
18 jaar was.

Familie-archief Van Zijl

Er zullen, denk ik, niet veel leden
van de vereniging op de hoogte zijn
van het bestaan van het zeer interes-
sante archief van de Vianse familie
Van Zijl. Het archief bevindt zich
in het Algemeen Rijksarchief in Den
Haag en is al bijna vijftig jaar gele-
den geïventariseerd door E. Hoogendijk
(1). De verzameling papieren omvat 173
nummers en bestrijkt de jaren 1430-1666,
met het zwaartepunt in de 16de en 17de
eeuwen. Het interessante van dit ar-
chief is, dat het door zijn veelzijdig-
heid behoord heeft tot de regerende
klasse van Vianen. Talrijke persoon-
lijke details worden afgewisseld met
vele documenten over hun bezittingen
in het Land van Vianen, hun verhouding

tot de Brederodes en hun ambtelijke
bezigheden.

Laat ik de familie Van Zijl aan u
voorstellen. Een van de eerste Van
Zijls in Vianen was Pelgrim Willemsz.
die enkele jaren, 1542-1545, schepen
van de stad was (2). Waarschijnlijk was
hij bierbrouwer van beroep, althans
zijn weduwe behoorde later tot één
van de vier grote brouwers die Vianen
toen rijk was (3). Hun zoon Willem
Pelgrimsz. werd in 1554 secretaris
van de stad, gemeentesecretaris dus,
welk ambt hij meer dan dertig jaar
zou bekleden. Hiermee vestigde hij een
familietraditie, want zijn zoon Cor-
nelis Willemsz. bekleedde het secre-
tariaat tot aan diens dood in 1605,
terwijl diens zoon Joost van Zijl,
na jarenlang schepen en burgemeester
geweest te zijn (4), het ambt ver-

vulde van 1627 tot 1637.

Zeer bijzonder is het aantekenboekje van Joost over zijn financiële aangelegenheden. Voorin dit boekje hield hij namelijk een kroniekje bij van alle heuglijke en droevige gebeurtenissen als geboorte, huwelijk en dood in zijn familie, vermoedelijk het oudste in zijn soort dat in Vianen bekend is.

Behalve typische familiepapieren bevat het familie-archief Van Zijll ook allerlei stukken over andere personen en instellingen. Ik noem hier documenten over de Viaanse notaris Cornelis van Rodenburch, over de goederen van de Heicopse predikant Regnerus Vogelsangh uit 1641, en over de inkomsten en uitgaven van de Grote Kerk van Vianen uit 1631.

Ik heb niet kunnen nagaan of de Viaanse Van Zijlls verwant zijn met de gelijknamige geslachten uit Utrecht en Leiden; dit laat ik gaarne aan meer geïnteresseerden over (5).

Wel wil ik de aandacht vestigen op het feit dat de secretaris Cornelis Willemsz. van Zijll in 1580 in het huwelijk trad met Heilwich van Brederode, een dochter van Joost van Brederode en Anna van Rijsenborch. Volgens A.W.E. Dek was deze Joost hoogstwaarschijnlijk een afstammeling van Reinoud II van Brederode (1415-1473), heer van Vianen enz. (6), zodat wij met de Van Zijlls te maken zouden kunnen hebben met een familierelatie van Viaanse burgers met hun adellijke heren.

Tot slot laat ik nu volgen het familie-kroniekje van Joost van Zijll, dat hij begonnen is bij zijn huwelijk in 1612 en dat hij beëindigd heeft in 1636, een jaar voor zijn overlijden (7):

Memorien voor Joost van Zyll secretaris

Den ... November 1605 (8) is myn vader Cornelis van Zyll in den heere gerust. Den Ven May XVI^c. ende twaelf hebbe ick Joost van Zyll myn huysfrou Elisabeth de Roy getrouwt binnen Gorcum die out was XVIII jaren ende soude XIX worden IIen August die eerst comen soude ende ick was out den lesten December 1611 28 jaren.

Den VIIen Juny XVI^c. veertien is mynen eersten soon geboren smorgens tusschen ses ende seven uren ende is genaemt Jan naer mijn swijffs vader ende worden donderdachs daer aen gedoopt;

de peters waren myn wyffs moeder ende myn swager Jan Blom van Ormen. Deesen mynen soon is overleden den XXen Juny 1614 smorgens ontrent vyff uren.

Op de IIen September XVI^c. vijftien wesende saterdach smorgens tusschen twee ende drie uren is mynen tweeden soon geboren, genaemt Jan nae myn wyffs vader, ende peter of te getuyge myn wyffs moeder. Dese myn soon in gestorven den XVIIen September 1616 smorgens tusschen acht ende negen uren.

Den Xen October XVI^c. sestien donderdaechs des naemiddachs ontrent drie uren is geboren myn darde kynt wesende een dochter ende genaemt nae myns moeders moeder ende myn suster Annichgen.

Den Ven Meert 1618 op donderdach is geboren mynen darden soon genaemt Cornelis ontrent een quartier voor vier uren ende heeft tot getuyge gestaen over den doop myn moeder.

Den XVIIen Augusti 1619 is myn moeder Heyltgen Joosten gestorven.

Den IIen October 1619 is geboren mynen vierden soon genaemt Jan nae myn wyffs vader; het was op een saterdach tsavonts ontrent vyff uren, getuygen op den doop waren myn wyffs moeder ende Jenneken myn wyffs suster.

Den XIIIen February 1622 wesende woensdach is geboren myn tweede dochter des savonts ontrent ses uren ende is genaemt Helena nae myn moeder ende is des sonnendachs daer aen gedoopt, tot getuygen mijn huisvrouws moeder. (In de kantlijn staat hier nog: obyt den 24en October 1636.)

Den VIIen December XVI^c. drie ende twyntich op een sondach des naemiddach by twee uren is geboren mynen vyffden soon genaemt Augustyn naer mijn huisvrouwen grootvaeder van haer smoeders weegen, geteuijge mijn huisvrouwen moeder ende Frans broeder.

Den VIIen Junij XVI^c. seven ende twyntich is geboren mynen sestien soon genaemt Pelgrum nae myn broeder zaliger wesende op een donderdach des smorgens ontrent half vier uren, ende is sondachs daer aen gedoopt, ende heeft de weduwe van myn broeder Everwyn gestaen als getuyge.

Den Vten Augusti 1628 op een woensdach is geboren mijnen sevenden soon genaemt Willem smorgens tusschen drie ende vier uren ende sonnendachs daer aen gedoopt is genaempt naer mijn grotevaeder ende mijn broeder Willem

van Zijll de welcke in Vranckrijck gestorven is.
 Den IXen December 1632 oude style myn schoonmoeder begraven.
 Den XXen idem Neel Mey (?).
 Den IXen January 1633 des naenoens tusschen twee ende drie uren myn huysfrouw Elisabeth de Roy inden heere gerust.
 Den 8 Juny 1634 heb ick Joost van Zyll myne huysfrouwe Johanna van Vierssen die weduwe was van zaliger Samuel Luntius in syn leven Burge-meester tot Vianen (9) getrouwt ende dat in Heycop by den Predicant Regnerus Vogelsang.
 Op den 18en Mey 1636 myn dochter geboren die ick geprocureert hebbe aen Johanna van Vierssen wesende op een woensdach des morgens intrent thien uren ende des anderen daechs gedoopt Seytgen nae myn huysvrouwen moeder.
 Walraven Lontius myn huysfrouwen soon is t'Utrecht gestorven ende begraven op den 1esten Augusti 1636 in de Buerkerck.

J. Heniger

Noten

- 1 E. Hoogendijk 1931: Beschrijving eener verzameling stukken, afkomstig van het geslacht Van Zijll, in: Inventarissen van Rijks- en andere archieven, dl 3 (1930), 's-Gravenhage, blz. 1-30.
- 2 Algemeen Rijksarchief, Rechterlijke Archieven van Zuid-Holland voor 1811, Vianen, inv. nr 1 (1539-1545).
- 3 In 1561-1562 werd in Vianen gebrouwen 3132 tonnen bier door Clement Volkertsz., de broer van de bekende letterkundige Dirck Coornhert; 975 tonnen door Ernst Gijsbertsz.; 725 tonnen door de weduwe van Pelgrim Willemsz.; en 216 tonnen door Haes van Zweten, aldus de rekening van de Domeinen van Vianen en Ameide van Cornelis van Delft, St Maarten 1561 - St Maarten 1562 (Algemeen Rijksarchief, Familie-archief Brederode, inv. nr 51b, fol. 9).

- 4 Joost van Zijll was schepen van Vianen in 1613-1622, stadsburgemeester in 1623 en 1625, schepen-burgemeester in 1626, en kerkmeester in 1613-1615 (Algemeen Rijksarchief, Rechterlijke Archieven van Zuid-Holland voor 1811, Vianen, inv. nrs 6-8).
- 5 Een kleinzoon van de Viaanse secretaris Cornelis Willemsz. van Zijll was de bekende kapitein-ter-zee Abraham Ferdinand van Zijll (+ 1640-1697), die onder een grafmonument in de kerk van Benschop begraven ligt. In zijn artikel over deze zeeheld aarzelt D.J. Knoop ook over een eventuele verwantschap met de Leidse Van Zijlls; zie Ons Voorgeslacht, jrg 31 (1976), blz. 78-80. Over het Leidse geslacht zie J.G. Kam 1964: Van Zijl, in Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie, dl 18, blz. 181-222.
- 6 Z.W.E. Dek 1968: Genealogie der Heren van Brederode (II), in Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie, dl 22, blz. 239-240.
- 7 Algemeen Rijksarchief, Archief Geslacht Van Zyll, inv. nr 12, "Memoriaal", gehouden door Joost van Zyll, betreffende zijn goederen en inkomsten (ca 1612- ca 1634), fol. 1v^o-2v^o.
- 8 In het handschrift is de dag van het overlijden niet ingevuld.
- 9 Johanna van Vierssen was een dochter van Geurt van Vierssen. Hij bekleedde in de Viaanse magistratuur de functie van schepen in 1610, 1611, 1613-1619, 1622-1630, schepenburgemeester in 1618, Heilige Geestmeester in 1613-1615, 1628-1630 en heerraad van Bolgerije en Autena in 1613 en 1614 (Algemeen Rijksarchief, Rechterlijke Archieven van Zuid-Holland voor 1811, Vianen, inv. nrs 5-8, en inv. nr 9, acte van 28 december 1632).
 Johanna's eerste echtgenoot, Samuel Lontius, was schepen van Vianen in 1626 en 1627, schepenburgemeester in 1628, stadsburgemeester in 1629 en 1630, en gasthuismeester in 1628-1630 (idem, inv. nr 8).